

AGBLE! ²¹

"AGBLE" betyder fält på ewe-språket. "AGBLE!" = Till fältten!, Till arbetet!, Kom igen!, Sug i!

Nr 6 1987-88

Juni-Oktober 1988

BULLETIN från
Molkoms FHS-Internationella linjen
Svenska Togoföreningen

**Molkoms folkhögskola
Box 66
660 60 MOLKOM**

TILL VÅRA LÄSARE.

Detta nummer av AGBLE! skulle ha kommit till er i början av juni. Jag hade åtagit mig att färdigställa det, sedan kursen avslutats. Vad jag då inte förutsett var att jag skulle råka ut för en längre sjukdomsperiod, som började dagen efter vårt styrelsemöte på Fornby och varade långt in i juli.

På CRASE har dock verksamheten fortgått på ett bra sätt. SIDA har fått en delrapport och därefter sänt oss de återstående pengarna i den etappen. De har vidarebefordrats till Lomé och man har börjat gjuta taken på elevhusen.

En ny ansökan till SIDA har inlämnats och svar på den väntas i november. Som framgår av översikten av befintliga och planerade byggnader vid CRASE finns ett konkret, långsiktigt utbyggnadsprogram förankrat i lokalkommittén. Och vi är överens om att, med SIDA:s stöd, försöka genomföra det i en lugn takt och steg för steg. Detta är viktigt för att arbetena ska kunna genomföras under lokal kontroll och med den arbetskraft och det kunnande som redan finns i byarna.

Agble!

Mats M.

I detta nummer:

- * Lokalkommitténs möte 29/3 -88.
- * Plan över CRASE. Elevhusensslutliga planlösning.
- * Presentation av Lokalkommitténs vice ordf.
- * Seminarium och temadag på Molkoms folkhögskola.
- * Protokoll från styrelsemöte 4/6 -88.
- * Rapport till SIDA samt ny bidragsansökan.
- * Pengar skickade till CRASE, bl a till en vävstol.
- * Presentation av ett nytt ljudbildband.
- * Praktiska väskor från CRASE att köpa!
- * CRASE i Globalradion.
- * Tyvärr ingen almanacka 1989.
- * Årsmöte 19/11 på Fornby folkhögskola.
- * Gåvoredovisning.

Lokalkommitténs möte 29 mars 1988

Tisd. 29/3 1988 sammanträdde lokalkommittén, dvs den ordinarie, eller utvidgade, kommittén. Då det inte är möjligt att samla hela denna kommitté alltför ofta, arbetar man med ett arbetsutskott, AU, eller "den begränsade kommittén" mellan den ordinarie kommitténs möten. Den begränsade kommittén består av ordf. M Blu Kosikuma, v.ordf. M Deh Kossi Mensah och rektor

Flevi Komlan samt ev. för tillfället adjungerade personer.

Det här mötet började kl 9.00 och varade hela dagen med avbrott för en matpaus. Under förmiddagen adjungerades mötet ca en timme för att överlämnas gåvor till de olika dispensärerna. Utöver vad som framgår av nedanstående protokoll behandlades de praktiska detaljerna kring den stora ceremonin för den svenska gruppen.

P R O T O K O L L

Närvarande:

1. Akati Yao Alotsi	(Adame)
2. Ata Akplehe	(Adame)
3. Flevi Komlan	(Centrets rektor)
4. Nyasah Satro	(Konda)
5. Mme Nutsuga Akossiwa	(UNFT, Dunyo)
6. Mme Afua Duyiboe	(UNFT, Dunyo)
7. Dansu Nunyahu Essa	(Dunyo)
8. Fiabedu Komi	(Byregent i Dunyo)
9. Deh Kossi Mensah	(Vice ordf. i lokalkommittén; Adame)
10. Agbekponu K. Yao	(Sekreterare för mötet; Tokpli)
11. Amedome Anku Esoame	(Disp.föreståndare och repr. Apoti)
12. Adansah Kofi	(Adame)
13. Samtu Kofi	(Murarbas för elevhusbygget; Apéyémé)
14. Gehli Komi	(Dunyo)
15. Atsu Koku	(Blifu)
16. Mats Matsson	(Adjungerad; Sv. Togoföreningen)

Mötet leddes av M Deh Kossi Mensah.

Den föreslagna ärendelistan fastställdes.

- Rektor vid centret, M Flevi, gav först en rapport om vad som genomförts och om den aktuella verksamheten vid centret.

- Vidare under punkt ett informerade v.ordf. i kommittén, M Deh, den utvidgade kommittén om det arbete, som den begränsade kommittén (= arbetsutskottet) uträttat från oktober 1987 till mars 1988. I förlängningen av sin information nämnde M Deh den nya smedjan under byggnad av ministeriet för ungdom, sport och kultur samt, inte att förglömma, utrustningen för mottagningsarrangemang (= radio, TV, elgene-

rator) och verktyg, som direktören för ungdom (DJASE) i Lomé överlämnat.

- V.ordf. tackade också M Blu:s son, som utan ekonomisk ersättning gjort översiktsplanen och teknisk beskrivning av de nya byggnaderna.

- Vi vet redan att SIDA och Sv. Togoföreningen har reserverat ett kapital på närmare 6 miljoner (FCFA) för elevhusen och för utrustning till verkstäderna, tillade han.

- Han bekräftade sedan för medlemmarna i den utvidgade kommittén det bidrag som M Blu Kosikuma gjort genom en gåva avseende armeringsjärn till ett värde av 511 508 FCFA.

Under diskussionens och debattens gång har det klarlagts, att elevhus-

bygget blir dyrare än förutsett.

- De tyngst vägande orsakerna till fördyringen kan anges som följer:

1. Ändringen av platsen för elevhusen.
2. Den befintliga grunden togs därigenom i anspråk för den nya smedjan.
3. Den nya strategin för CRASE i Togo, proklamerad av ministeriet för ungdom, sport och kultur (och som följd därav utarbetade typritningar för elevhus vid olika CRASE i Togo)
4. Val av betongtak, som kan möjliggöra påbyggnad i framtiden.
5. Valet av betongtak motiveras också av motståndskraften mot stormar, som från tid till annan har förstört taket på huvudbyggnaden.
6. Byggnad av ytterligare regnvattencisterner.
7. Delningen (och tillbyggnaden) av det nuvarande elevhuset för att inrymma rektorsbostad, samt uppförande av en matsal för centret.
8. Biblioteket, som medför iståndsättande (och tillbyggnad) av det lilla huset intill den nya smedjan.

Efter att ha studerat och berömt arbetena på de nya husen beslutar lokalkommittén att be M Mats Matsson att framföra dess beklagande till SIDA över att man tvingas begära 8 miljoner FCFA för att fullborda de planerade byggnaderna.

Utrustningen för verkstäderna är angiven till 62 400 SEK. Denna summa har i stor utsträckning utnyttjats till bygget. Vi skulle därför vilja utnyttja denna summa för utrustning i en kommande ansökan till SIDA.

Kuma-Dunyo den 29/3 -88

För lokalkommitténs ordförande:
Deh Kossi Mensah

Sekreterare:
Agbekponu K. Yao

GÅVOR TILL SJUKSTUGORNA

Av tradition har Sv. Togoföreningen vid våra besök lämnat en penninggåva om 50 000 FCFA (ca 1 000 SEK) till sjukstugan (dispensären) i Konda. Vi har gjort det med motiveringen att denna sjukstuga betjänar hela kantonen Kuma på samma sätt som CRASE gör det.

Vid besöket 1987 uppstod dock diskussion om fördelningen av dessa gåvor (även då de barnkläder vi vid ett par tillfällen lämnat till sjukstugan i Konda). Många hade framfört till rektor och lokalkommittén, att gåvorna (i

första hand barnkläderna) inte hade fördelats rättvist mellan de olika byarna.

Efter diskussioner i arbetsutskottet och slutligen vid detta kommittémöte beslöts, att en gåva på 75 000 FCFA (= 1 500 SEK) skulle fördelas på fyra sjukstugor enligt följande:

Konda	25 000 FCFA
Adame	20 000 FCFA
Apoti	15 000 FCFA
Blifu	15 000 FCFA

Mottagare för resp. sjukstugor var:

Konda:	Nyasah Satro (repr. f. bychef)
Adame:	Adansa Koffi (repr. f. bychef)
	Mme Kotor (barnmorska)
Apoti:	Amedome Anku (repr. f. bychef, disp.förest.)
	Amétépé Yawa (barnmorska)
Blifu:	Atsu Koku (Bychef, Fvé)
	Kouassi Kouami (disp.förest.).

KVINNOMEDVERKAN

Vi har ju från Togoföreningens sida ofta efterlyst kvinnorepresentation i lokalkommittén. De två kvinnor, som deltog i detta möte blev kallade till mötet, därför att kvinnoförbundet UNFT (Union Nationale des Femmes Togolaises) i Kuma anmält sitt intresse att vara representerade i lokalkommittén. Förhoppningsvis kommer de även i fortsättningen att delta aktivt i lokalkommitténs arbete.

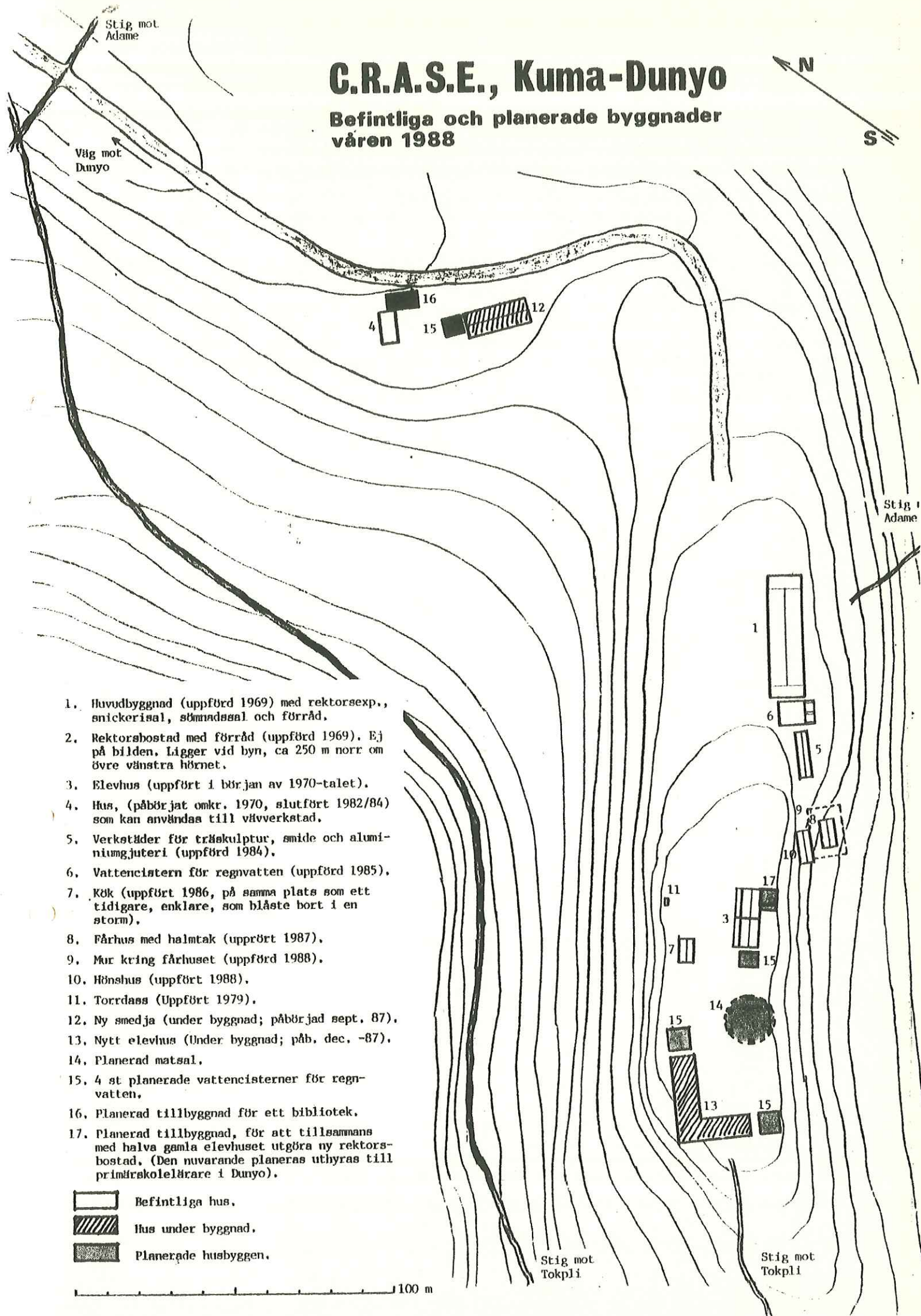
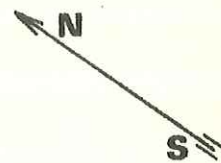

Dzodofe nenɔ kɔkɔe

(Köket måste vara rent)

C.R.A.S.E., Kuma-Dunyo

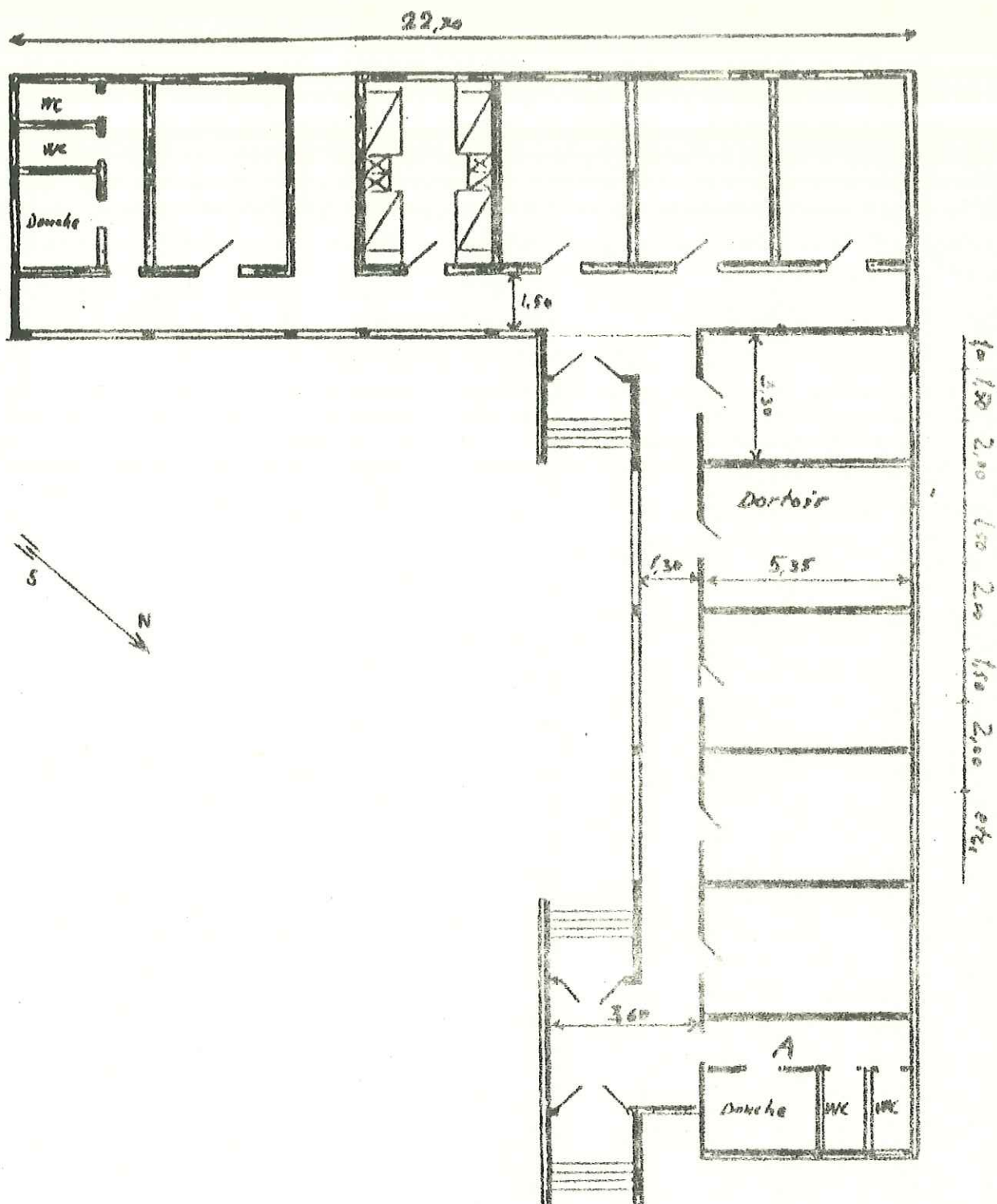
Befintliga och planerade byggnader
våren 1988

1. Huvudbyggnad (uppförd 1969) med rektorsexp., snickerisal, sömnadsal och förråd.
2. Rektorsbostad med förråd (uppförd 1969). Ej på bilden. Ligger vid byn, ca 250 m norr om övre vänstra hörnet.
3. Elevhus (uppfört i början av 1970-talet).
4. Hus, (påbörjat omkr. 1970, slutfört 1982/84) som kan användas till vävverkstad.
5. Verkstäder för träskulptur, smide och aluminiumgjuteri (uppförd 1984).
6. Vattencistern för regnvatten (uppförd 1985).
7. Kök (uppfört 1986, på samma plats som ett tidigare, enklare, som blåste bort i en storm).
8. Fårhus med halmtak (upprört 1987).
9. Mur kring fårhuset (uppförd 1988).
10. Hönshus (uppfört 1988).
11. Torrdass (Uppfört 1979).
12. Ny smedja (under byggnad; påbörjad sept. 87).
13. Nytt elevhus (Under byggnad; påb. dec. -87).
14. Planerad matsal.
15. 4 st planerade vattencisterner för regnvatten.
16. Planerad tillbyggnad för ett bibliotek.
17. Planerad tillbyggnad, för att tillsammans med halva gamla elevhuset utgöra ny rektorsbostad. (Den nuvarande planeras uthyras till primärskolelärare i Dunyo).

- Befintliga hus.
- Hus under byggnad.
- Planerade husbyggen.

100 m

DET NYA ELEVHUSET VID C.R.A.S.E., KUMA-DUNYO.

I början av april -88 var grundmurarna och ytterväggarna klara i enlighet med denna ritning. Innerväggarna samtliga påbörjade, en del nästan helt klara, enligt denna ritning. Vad som därefter kan få en modifierad utformning i förhållande till typritningen är entréerna. De kommer säkert att utformas på det mest praktiska sättet utifrån terrängförhållandena.

I juni -88 meddelade rektor Flevi att alla väggkonstruktioner var klara och att man behövde mera pengar för att gjuta taken. 29/7 meddelar SIDA att man inom kort kommer att överföra återstående 52 000 kr till vårt konto för utbyggnad och utrustning av CRASE.

Deh Kossi Mensah och
Agbekponu K. Yao

Lokalkommitténs presidium vid mötet den 29/3

Vid lokalkommitténs möte stod dess vice ordförande, Deh Kossi Mensah, för ordförandeskapet i M BLU Kosikuma:s frånvaro. Agbekponu K Yao var sekreterare. Av de två är säkert Yao välkänd för våra läsare som snickarläraren, som varit verksam vid centret allt sedan dess start.

Deh Kossi Mensah från Adame har även han arbetat för Foyer Rural/CRASE sedan starten 1969. Sedan lokalkommittén aktiverades av rektor Flevi och fick sin nye ordförande, BLU Kosikuma, har vice ordf. Deh Kossi fått en mera ansvarsfull roll än tidigare. Det är Deh Kossi som rektor först kontaktar, när det gäller mera alldagliga frågor av praktisk natur för centret. M Deh är också alltid mycket angelägen om att hålla sig informerad om allt som rör centret och lokalkommittén och han är en flitig besökare på CRASE.

Sömnadsläraren Mme Tontongou Adija
gör här de första försöken med batik
med sömnadsfliskorna

Seminariet i Molkom 6-7 maj 1988

6-7 maj var det åter dags för det årliga seminariet på Molkoms folkhögskola, och därmed dags för oss att redogöra för våra erfarenheter och upplevelser från vistelsen på CRASE. Ett 20-tal personer hade letat sej hit från olika hörn av Sverige. Några "veteraner" och några nya intresserade.

Vi började på fredag med att äta lunch, och därefter samlades vi för en kort presentation och lite inledande historik av Mats. Han berättade i stora drag lite om hur handelsvägarana i Afrika såg ut innan européerna kom dit, och om de stora imperier som fanns på den tiden, om hur tyskarna tilldelades dåvarande Togo vid Berlin-konferensen 1884-85, och om hur landet delades mellan England och Frankrike efter andra världskriget. Ulf tog sedan över, och berättade om hur det politiska läget i Togo har utvecklats efter självständigheten, och lite om landets ekonomi och handel.

"Petit Mats" fortsatte med historien bakom CRASE, från början med Gerard Toviekous besök i Sverige, fram till idag. Thomas berättade om hur CRASE fungerar idag.

Efter en halvtimmes fikapaus, var det dags för en av våra projektgrupper att visa upp det arbete de slitit så hårt med under året, nämligen det nya ljudbildbandet om CRASE och om kursen här i Molkom. Det var premiär för oss allihop med både ljud och bild samtidigt, eftersom det provisoriska ljudet färdigställts så sent som kvällen före. Ljudbildbandet blev ett uppskattat inslag, inte minst av de som varit i Togo med tidigare kurser, som nu fick se lite nya bilder från CRASE. Efter bildbandet blev det tid för lite "rundsnaack" innan vi bröt för kvällsmat.

När alla var mätta och nöjda samlades vi igen, och Mats började berätta om byggnadssituationen på CRASE. Han visade en planskiss över centret och berättade om vilka byggnader som är under byggnad idag och vilka planer man har för framtiden. Sista programpunkten för dagen var dans- och musikgruppen som visade bilder, spelade upp bandupptagningar med musik från olika tillfällen, och

berättade om vad som dansas, spelas och sjungs i Togo.

Före kvällsfikat fanns det möjligheter för intresserade att gå över till gymnastiksalen för att bevista ett annat arrangemang, där Stig Berg läste egna dikter på folkmål. Många tog nog chansen att vila en stund, innan det var dags att gå till vårt fina kooperativcafé Stormen, där det bl a bjöds på direktimporterat Togote. Dansgruppen återkom framåt kvällen och alla fick chansen att prova på, eller återuppliva afrika-rytmerna, till sång och tam-tam av eleverna på CRASE.

Lördagens program inleddes av Gunnel, som berättade om kursen här i Molkom, och om våra stipendiater från CRASE. Nästa punkt på programmet var projektgruppen "Vatten och miljö", som redovisade de iakttagelser och jämförelser de gjort mellan vattensituationen i Molkom och Togo. Fjärde och sista projektgruppen var Ingela och Annelie, som hade intervjuat äldre personer, dels här i Molkom-trakten, och dels i byarna kring centret.

Seminariet avslutades på samma sätt som vi börjat; med lunch, innan deltagarna åkte hem till sitt, förhoppningsvis med lite nya tankar och funderingar i bagaget.

Temadag på folkhögskolan

Den 11 maj anordnade vi i Togo-gruppen en temedag för övriga elever och lärare på Molkoms folkhögskola, där vi berättade om våra erfarenheter från vistelsen på CRASE, och presenterade våra olika projektarbeten. Vi försökte också få igång lite afrikansk dans, med det gick inte lika bra som på seminariet, bara en enda person ville vara med.

Bilder från seminariet

En del av seminariedeltagarna samlade framför skolkooperativets kafeteria Stormen.

Pia och Ulf i "kattfamiljen" fick vid seminariet ta emot gåvor och brev och teckningar från barnen i primärskolan i Katchenké (rektor Flevis hemby). Gåvorna ska överlämnas till barnen i "Pulfs" hembygd. I Katchenké vill man utveckla kontakten inte bara mellan skolorna utan även mellan respektive orter. Vi hoppas att även någon lagom stor ort i Limmareds-trakten tänder på idén från Katchenké.

STYRELSEPROTOKOLL FÖR SVENSKA TOGOFÖRENINGEN DEN 4 JUNI 1988 PÅ FORNBY FOLKHÖGSKOLA

Närvarande: Rainer Hielle, Agneta Widegren, Sigge Niwong, Mats Matsson, Ann-Marie Svensson

- § 1 Rainer öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
- § 2 Ann-Marie valdes till sekreterare och Agneta till justerare.
- § 3 Dagordningen fastställdes.
- § 4 Elevhusbygget Mats presenterade en plan över befintliga och planerade byggnader på CRASE. Under byggnad just nu är smedjan, som byggs av regeringen, och ett nytt elevhem. Det nya elevhemmet beräknas bli 4 ggr dyrare än vad som är uppgivet i SIDA-ansökan. Orsakerna är att ny grund måste till då smedjan byggs på den grund där elevhemmet var tänkt, att de tillverkade lerstenarna inte blev tillräckligt hållbara så nya byggstenar har inköpts, att det kommer att bli fler rum och att man har beslutat sig för att ha betongtak istället för plåt. För elevhemsbygget har hittills ca 75 000 SEK använts. Totalt beräknas bygget att kosta 250 000 SEK.

Mats har kontaktat Ola Jämtin på SIDA, men han hade inte tid att diskutera fördyrningen då. Mats skulle återkomma efter styrelsemötet.

De medel som i SIDA-ansökan planerats för biblioteket, slang till vattenpumpen och en stor del av verktygsupprustningen föreslås av lokalkommittéen att skjutas på till förmån för husbygget. Mats har protokoll från lokalkommittéen samt ett brev från DJASE till SIDA ang fördyrningen och framtidsplaner.

Beslut: Att för Ola Jämtin presentera de förändrade förutsättningarna och fråga om hur frågan bör hanteras.

- § 5 Solpanelen Mats rapporterade att svenskgruppen tog hem den solpanel som skickats ner då den inte fungerade. Den ska lagas i Sverige och skickas ner igen.
- § 6 Ministerierapport Rapporten från Ministeriet för Ungdom, Sport och Kultur om CRASE i Togo gicks igenom.
- § 7 Möte på DJASE På ett möte den 15 april 1988 med M DEH, dir för DJASE, framkom följande:

Ungdomsflyttningen till städerna är ett stort problem. Därför kommer man inom departementet att satsa på fler CRASE. Hantverk är bra men tyngdpunkten på CRASEnas inriktning ska ligga på jordbruk.

Ministeriet uppskattar den långvariga kontakten med Svenska Togoföreningen. Utbytet av elever är intressant.

- § 8 Stipendiaterna Mats redogjorde för kontakterna med våra fyra "stipendiater"
 Abba - stannade på CRASE tills dess att svenskgruppen åkte
 Koffi - kvar på CRASE
 Anku - snickare i Dunyo
 Sama - bor i Kpalime och försörjer sig på handel
- § 9 Utexaminerade Ang uppföljning av utexaminerade från CRASE. De flesta
 sysslar med det hantverk de lärt som bisyssla till fr a
 jordbruk.
- § 10 FN:s nätverk Sigge ställde frågan om det finns någon tänkbar kontaktperson
 i Togo för FN:s nätverk. Sigge föreslogs att ta kontakt med
 Gerald Tovieko.
- Sigge fick mötets stöd till att planera ett seminarium den
 23 okt med Karl-Erik Svartenberg som medverkande samt en
 ämneskurs i Borlänge i samband med Togoföreningens årsmöte
 den 19 - 20 nov 1988.
- § 11 Penninggåvor Flevi har uttryckt en önskan om att sluta som rektor, men
 stannar kvar tills elevhemmet är färdigbyggt. Det kan kännas
 besvärligt att det bland bybefolkningen ibland går rykten
 om att Flevi och lärarna får privata pengar direkt från
 Sverige. Mötet beslutade att en fransk ruta ska införas i
 nästa AGBLE där det klart ska deklarerats att Svenska Togo-
 föreningen aldrig betalar ut medel utöver lärarlönerna till
 anställda på centret. Privat penninggåvor till personer i
 Kuma har föreningen ej med att göra.
- § 12 M Katale Det har kommit ett brev från M Katale. Svenskgruppen träffa-
 de honom endast vid ankomsten till Lome.
- § 13 M Adja Bandja Brev har kommit från M Adja Bandja (f d dir vid DJASE).
- § 14 "Biståndet behövs" Konferens "Biståndet behövs 88" ordnas i Umeå 13 - 15 okt.
 Ann-Marie ska åka som representant från oss.
- § 15 Molkom Det finns underlag för ny kurs i Molkom till hösten.
- § 16 Stipendiater Wermlandsbanken har lovat att ännu ett år betala resan för
 två elever från CRASE till Molkoms folkhögskola. Eleverna
 utses av rektor och lokalkommitté.
- § 17 Konferens Mats rapporterade från en konferens i Västerhaninge den 3
 juni 1988. Där fanns representanter från skolor med u-lands-
 linjer, SVS, UBV och SIDA. Personalbistånd diskuterades
 samt nyttan av att ha gått en folkhögskolekurs inför att
 arbeta i ett u-land m m.
- § 18 Solenergidagar Sigge informerar om "Solenergidagar" den 26 - 28 aug 1988 på
 framtidsmuséet i Borlänge. Den 27 aug är avsatt för solenergi
 för u-länderna.
- § 19 Mötet avslutades med Gunillas goda chokladkaka.

Vid protokollet

Ann-Marie Svensson
 Ann-Marie Svensson

Justeras

Agneta Blomberg-Widegren
 Agneta Blomberg-Widegren

Delrapport till SIDA

I början på juli översändes en delrapport till SIDA (1,8 kg) med beskrivning av hur den första delen av den SIDA-stödda utbyggnaden och utrustningen av CRASE, ekonomisk redovisning och verifikationer. Samtidigt begärde vi att SIDA skulle utbetala resterande 52 000 SEK.

I början på augusti kom de resterande pengarna från SIDA och de överfördes per telex till vårt särskilda konto i Lomé.

Pengar till CRASE

I brev från rektor Flevi framgick, att den beslutade vävateljén hade startat, men att man saknade riktig vävstol. Efter beslut genom telefonöverläggning inom styrelsen överfördes 1 037 SEK för inköp av en vävstol med samma telex som de ovan nämnda SIDA-pengarna.

I början av juli överfördes 856 SEK för att enligt överenskommelse höja lönen för den nye smeden från 10 000 till 15 000 FCFA. Denna höjning f o m maj t o m dec 1988 motsvarar ovan nämnda 856 SEK.

Ny ansökan till SIDA

I slutet av augusti inlämnades en ny ansökan om bidrag från SIDA. Denna ansökan bygger på lokalkommitténs överväganden av den 29/3 -88 samt togoföreningens styrelses instämmande. Totalkostnaden är 198 000 SEK, varav vi från SIDA ansöker om 158 400 SEK. Resterande 39 600 SEK är togoföreningens egeninsats.

Av totalkostnaden utgörs 103 054 SEK av kostnader för att slutföra elevhusbygget. Resten av beloppet utgörs av utrustning till verkstäderna och CRASE som vi avstod från att utnyttja i föregående etapp, för att prioritera de ökade byggkostnaderna.

Vi har meddelat SIDA, att vi önskar återkomma med förnyade ansökningar för att etappvis förverkliga de planer, som framgår av lokalkommitténs möte.

SIDA har meddelat, att man kommer att besvara vår ansökan i november i år.

Nytt ljudbildband om C.R.A.S.E. och vår kurs

Marianne, Susanne, Jocke och jag Mats började i höstas göra plannerna på ett ljudbildband. Vi tänkte att vi skulle göra så mycket som möjligt innan vi åkte ner till Togo. Men vi visste inte riktigt hur vi skulle lägga upp det. Det fanns det olika åsikter om. Koncentrationen var väl heller inte den bästa. Vi tog bilder och gjorde en preliminär story.

När vi kom ner till Togo var det meningen att vi emellanåt skulle jobba med ljudbildbandet. Men det blev som vanligt, sista minuten jobb. De sista dagarna så tog vi bilder och spelade in ljud från de olika ateljerna. Vi samlade in nödvändig fakta om skolans historia, verksamheten nu, och framtidsplanerna.

När vi kom hem så hade vi lärt oss mycket. Vi hade sett mycket nytt. Vi fick nya idéer så vi skrev om storyn.

Den kom att handla om en killes tillbakablick för ett år sedan. Vad han då tänkte om det svenska samhället kontra ett U-land. Innan han började på kursen Folkbildning och livsvillkor i U-land fick vi följa honom på ett seminarium. Det handlade om en grupps vistelse vid skolan CRASE i Kuma-Dunyo, Togo. Han fick där information om skolans verksamhet, landet Togo och själva kursen. Vi fick sen höra honom berätta varför han valde att gå kursen.

Vi arbetade hårt och trots mycket strul så blev vi klara med ljudbildbandet på natten före vårt seminarium.

Det visades där och även på vår temadag på skolan några dagar senare. Det är just det som är syftet med det. Att det skall kunna skickas ut till andra skolor och ge reklam och bra information om kursen.

Mats

Praktiska väskor från C.R.A.S.E.

Vi har några stycken väskor i lager till försäljning. De är tillverkade på CRASE i syateljén (handtagen i snickeriet) och materialet är kraftigt jeansstyg. På framsidan är broderat med maskin ett ordspråk på evé eller kabyé med svensk översättning samt "CRASE, K-Dunyo" (se bild!).

Väskorna finns i måtten:

32 cm x 45 cm x 7,5 cm (pris 30 kr)

42 cm x 45 cm x 9 cm (pris 40 kr)

Väskorna är mycket praktiska och slitstarka. För sömnadsflickorna betyder det också mycket att få riktiga arbetsbeställningar. De beställningsarbeten man får är koncentrerade till de större helgerna. Däremellan är man i ännu högre grad hänvisad till att använda cementsäckspapper att öva på.

Det finns alltså många goda skäl att gå över till väskor från CRASE!

Välkommen med din beställning!

KG Mattsson har nyligen bytt rektorsstolen mot lärartjänst. En del av denna tjänst fullgör han på vår kurs "Folkbildning och livsvillkor i u-land". Självklart väljer han då en väska från CRASE, Kuma-Dunyo.

Vid Molkoms marknad i Kr.himmelsfärdshelgen hade Molkoms Folkhögskola en plats med information och försäljning. Landstingets kultursekreterare K-A Kamperin fann här vad han alltid sökt. Han slängde genast attachéväska och köpte en kvalitetsväska från CRASE, K-Dunyo!

C.R.A.S.E. i Globalradion

I början på juni sändes ett program i Globalradion om CRASE, Sv. Togoföreningen och vårt samarbete med CRASE genom våra kurser vid Molkoms folkhögskola. Programmet är gjort av journalisten Inger Raaby, som även deltog i den svenska gruppens sejour vid CRASE våren 1986. Det ger en bra bild av det arbete som görs för CRASE av rektor och lokalkommitté, Sv Togoföreningen och Molkoms folkhögskola.

Programmet, som är drygt 20 min långt, finns inspelat hos oss. Vi kopierar det gärna för intresserade, om ni skickar oss en tom kassett.

Ingen almanacka 1989...

Det blir ingen "Togo-almanacka" för år 1989. Orsaken är, att det är svårt att få affären att gå ihop och ge ett rimligt överskott. Tryckkostnaderna är för höga och marknadsnischen för liten.

Om affären för vår del endast går jämnt upp, är vår enda insats, att vi stimulerat den värmländska tryckeribranschen en liten aning. Det är ingen dålig handling. Men Sv. Togoföreningens huvuduppgift är ju att stödja, ekonomiskt och på andra sätt, uppbyggnaden och utvecklingen av byfolkshögskolan CRASE i Kuma-Dunyo. Om vår tid och våra krafter tenderar att stjälas från huvuduppgiften för andra (kanske i och för sig goda) ändamål måste vi prioritera vår huvuduppgift.

Särskilt beklagligt är det, att vi nu inte kan ge vår almanacka som gåva till våra vänner i Kuma-området. De är många och vår almanacka har varit mycket uppskattad därnere.

... men kanske 1990!

Vid "Kattfamiljens" besök i Molkom i början av oktober diskuterades också bl a almanacksproblemet. Ulf Johansson framkastade då en idé, som kanske skulle kunna göra det ekonomiskt möjligt att återkomma med en almanacka år 1990. Tack Ulf! Vi fortsätter attackera problemen.

Medlemsnytt

Mycket varma hälsningar till Mariska och Kerstin för trevliga brev! Någon gång ska det väl komma riktigt svar också, från Mats M.

Under vår senaste resa till Tsévié, berättade Sama Essozimana att hon av en äldre bror fått veta sitt födelsedatum: 2 dec. 1963. Förut visste hon bara att hon var född på en söndag. Att hon plötsligt var fem år äldre än passet grumlade inte hennes lycka över att ha en riktig födelsedag.

Fö vet väl alla vid det här laget att Niklas gift sig under sommaren och att Maria och Jocke väntar smått i januari, eller hur?

Två nya gäster från CRASE

Våra två nya gäster från CRASE heter Dali Komi Mawussi och Gnakou Halouyaba Amah. De presenterar sig i nästa AGBLE!

Årsmöte 1988

Som vanligt anrodnas i samband med årsmötet aktiviteter kring problemställningar, som är centrala för alla som intresserar sig för folkbildning i u-land.

Lördag 19/11, kl 14.00 på Framtidsmuseet i Borlänge:

Skuld kris och teknikutveckling i U-land

Medverkande:

Bengt Sundberg, f d lektor vid tekniska gymnasiet i Eskilstuna med "Teknik för U-land -kursen".

Gunnar Sundberg, f d rektor vid Västerhaninge folkhögskola, med stor erfarenhet av u-landsengagemang, inte minst i "Framtiden i våra händer".

Ann-Marie Svensson, aktiv i Sv Togoföreningen, kommer att informera om JAK: "Nya former för etiska bankaffärer".

Lördag 19/11, kl 19.00 på Fornby folkhögskola:

Sv. Togoföreningens årsmöte

Gåvoredovisning 10/2 1988 - 15/5 1988.

88-02-16	Föreningsbanken, Box 117, 534 01 Vara	300:-
17	Gullie Ekengren, Baggarvet 71, 781 93 Borlänge	50:-
	Ellen Lindberg, Brogatan 4, 781 33 Borlänge	100:-
18	Fam. Bonnie Nilzon, Bodarne 40, 780 10 Gustafs	100:-
19	Ann-Marie Svensson, Skeriol, 792 00 Mora	300:-
23	Studieförbundet Vuxenskolan Vara-bygden, Box 116, 534 01 Vara	2 000:-
25	Gustaf Andersson, Vetevägen 6 B, 781 35 Borlänge	25:-
	Ingvar Gustafsson, Kaggatorp, S Lundby, 530 10 VEdum	30:-
26	Inga-Britt Johansson, Repslagarg. 36, 602 30 Norrköping	100:-
29	Viola Johansson, Vattnäs 6700, 792 00 Mora	100:-
	Annelie Wiklund, N Järnvägsg. 20-141, 791 33 Falun	30:-
	Valter Skog, Skäftingebacken 20, 163 64 Spånga	80:-
03-01	Birgitta Svensson, St Tomten Traåvad, 534 00 Vara	50:-
	Färnäs diakoni, Tegelbruksv. 8, 792 03 Färnäs	100:-
	Fam. Callenmark, Liljegatan 9, 742 00 Östhammar	50:-
	Marianne Frick, Västerlångg. 45, 5 tr, 111 29 Stockholm	100:-
	Helmi Franklin, Veckov. 67, 4 tr, 175 41 Järfälla	50:-
03-02	Edvin Liljemark, Brunsberg 4201, 796 00 Älvdalen	50:-
	Birgitta Johansson, Staffansgården, 820 60 Delsbo	100:-
03	Ulla Frid, Vara folkhögskola, 534 00 Vara	50:-
04	PULF, Lindås Ljungarp, 510 90 Limmared	50:-
08	Fam. Ulla Hallgren-Nilsson, Vipevägen 9, 261 62 Glumslöv	100:-
11	Karin G. Åke Engström, Tornvägen 32, 741 00 Knivsta	100:-
	Harald Svensson, Lilla Hökargården, 534 00 Vara	300:-
14	Långjums Röda Kors, 534 00 Vara	100:-
	Långjums bygdegårdsförening, Långjum, 530 10 Vedum	100:-
	Edvin Liljemark	50:-
17	Essunga Centeravd., Thomas Fahlgren	60:-
18	Studieförb. Vuxenskolan Lidköpingsb., Box 176, 531 01 Lidköping	200:-
	Edvin Liljemark	50:-
19	BLD Kosiama, B.P. 312, Lomé, Togo (510 508 FCFA)	10 414:40
02-20	Koukoura Pridzé, chauffeur T.P., Mango, Togo	150:-
03-23	Tråvads Röda Korskrets, 534 00 Vara	200:-
25	Vara hembygdsförening, Pl 4010, 534 00 Vara	200:-
28	Leksands soc.dem. kvinnoklubb, I Lindström, Fiskgatan 11, 793 00 Leksand	100:-
	Inga-Britt Johansson	100:-
	Gustaf Andersson	25:-
29	Birgitta Johansson	100:-
31	Sala soc.dem. kvinnoklubb, I Larsson, Pl 7022, 733 00 Sala	200:-
04-04	Agbekponu K. Yao, Kuma-Tokpli, via Kpalimé, Togo	62:-
06	Per-Olof Jonsson, Skog Skattegård, 590 54 Sturefors	100:-
08	Edvin Liljemark	50:-
	Hans Hovenberg, Kaserngatan 13, 582 28 Linköping	100:-
	Duyibo Yao, CRASE Kuma-Dunyo, B.P. 234, Kpalimé, Togo	77:-
14	Elsa Svensson, Rasegården, Skallmeja, 532 00 Skara	200:-
15	Edvin Liljemark	50:-
	Wivan Hildesson, Staveredsg. 19, 461 31 Trollhättan	30:-
	Ellen Lindberg	100:-
20	Edvin Liljemark	50:-
22	Inger Raaby, Völundsg. 4, 3 tr, 113 21 Stockholm	50:-
27	Inga-Britt Johansson	100:-
	Studieförb. Vuxenskolan Vara-bygden	400:-
	Fanny Nyström, Hållansvägen 15, 792 00 Mora	100:-
28	Gustaf Andersson	25:-
29	Kvänums sortens Centeravd.	200:-
05-02	Birgitta Johansson	100:-
	Susanne Johansson, Esplanaden 22, 172 31 Sundbyberg	50:-
06	Harald Svensson	300:-
13	Edvin Liljemark	50:-
Totalt under perioden		18 558:40

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Gåvoredovisning 16/5 1988 - 15/8 1988.

88-05-16	Vara folkhögskola, 534 00 Vara	500:-
18	Irène Johansson, Lillängen 4047, 661 00 Säffle	50:-
19	Togo-grupp -88, Molkoms folkhögskola, Box 66, 660 60 Molkom	600:-
19	Harald Svensson, L. hökargården, Långjum, 534 00 Vara	300:-
19	Molkoms Skolkooperativ, Box 66, 660 60 Molkom	6 900:-
20	Anneli Dahlström,	200:-
20	Annelie Folke,	50:-
20	Togo-grupp -88	1 650:-
20	Molkoms folkhögskola, Box 66, 660 60 Molkom	7 920:-
20	Ingela Matsson, Atlasvägen 37, 131 34 Nacka	25:-
25	Valter Skog, Skäftingebacken 20, 6 tr, 163 64 Spånga	83:-
25	Svea Örnstedt, Örnstigen 33, 183 50 Täby	100:-
25	Greta Günsarfs, Tibble 178, 793 00 Leksand	50:-
26	Mora folkhögskola, Skeriol, 792 00 Mora	15 465:-
30	Edvin Liljemark, Brunnberg 4201, 796 00 Älvdalen	50:-
31	Gustaf Andersson, Vetevägen 6 B, 781 35 Borlänge	25:-
31	Susanne Johansson, Esplanaden 22, 172 31 Sundbyberg	50:-
31	Gunilla Persson, Esplanaden 13, 531 50 Lidköping	50:-
06-01	Birgitta Johansson, Staffansgården, 820 60 Delsbo	100:-
01	Dagny Bud, Millåkersgatan 16 A, 792 00 Mora	50:-
01	Fam. Callenmark, Liljegatan 9, 742 00 Östhammar	50:-
06	Edvin Liljemark	50:-
06	Karibu, c/o Lundqvist, Nimrodsv. 2, 132 00 Saltsjö-Boo	50:-
09	Gullan Kamperin, Lillgatan 4, 660 60 Molkom	300:-
13	Edvin Liljemark	50:-
15	Anna Aronsson, Mora folkhögskola, Skeriol, 792 00 Mora	599:25
21	Elisabet Svensson, L. Hökargården, Långjum, 534 00 Vara	50:-
28	Gustaf Andersson	25:-
07-04	Birgitta o Leif Svensson, St. Tomten, Tråvad, 534 00 Vara	50:-
04	Susanne Johansson	50:-
05	Ingela Matsson	25:-
06	Ingrid Gustafsson, Blåtryvägen 9, 794 00 Orsa	50:-
13	Edvin Liljemark	50:-
14	Gustaf Andersson	25:-
15	Birgitta Johansson	200:-
20	Elisabet Svensson	25:-
22	Ingela Matsson	25:-
29	Ulf Källstedt, SIV-förlägg., Box 209, 642 00 Flen	100:-
29	Gunilla Persson	50:-
08-03	Helmi Franklin, Veckovägen 67, 4 tr, 175 41 Järfälla	100:-
05	Ingela Matsson	25:-
12	Edvin Liljemark	50:-
15	Leif Eriksson, Västra Bangatan 59 B, 195 40 Märsta	50:-
15	Molkoms folkhögskola	452:-
Totalt under perioden		36 714:25

Utgifter under tiden 22/12 1987 - 15/8 1988.

Utbetalningar i samband med den svenska gruppens vistelse
vid C.R.A.S.E. motsvarande svenska kronor (SEK)

26 821:20

Inväxlat till 24 800 FRF = 1.240.000 FCFA, fördelat enligt:

Inköp av verktyg och material till ateljéerna	144.915 FCFA
Batterier, pelare m.m. till solpanelerna	47.495
Prenumerationer, postfack m.m. för C.R.A.S.E.	21.205
Kooperativet: Hönshus och mur kring fårhus m.m.	91.570
Inköp av kammar, väskor m.m. för försäljning i Sverige; till lokalkommittén, fam. Toviekuo och mottagningen för den svenska gruppen	105.075
Lärlöner för sex månader	409.010
Resa, kost, logi för lärare och fyra stipendi- ater vid C.R.A.S.E. (10 pers.) i samband med vår resa till Kara; fyra dagar	247.105
D:o i samband med vårt besök i Tsévié; 2 dgr	98.625
Bidrag till dispensärerna i Konda, Apoti, Adame och Blifu	75.000
	1.240.000 FCFA

Administrationskostnader

766:35

Informationskostn.

114:19

Reparation av C.R.A.S.E.'s kamera

452:-

Kompletterande lärlön för smeden (Höjning fr. 10000 t. 15000 FCFA/mån)

821:20

En vävstol till den nya vävstolen

1 037:55

30 012:49

Särskilda kontot i Lome för den SIDA-stödda delen av projektet.

5/8 -88. Överfört resterande pengar från SIDA
Överföringskostnader (telex)

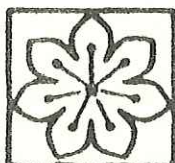
52 000:-

445:-

52 445:-

FOLKBILDNING och LIVSVILLKOR I U-LAND

Folkhögskolekurs med u-landsinriktning i projektar-
betsform. Tre månader av kurstiden förläggs till en
byfolkshögskola i Togo, Västafrika. Kursstart omkr.
1 sept. 1989. I samarbete m. Sv. Togofören.

Molkoms folkhögskola
Box 66
660 60 Molkom
Tel 0553-100 04

